

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Tomáše Kocourka, Ph.D., a soudců Mgr. Miroslava Makajeva a Mgr. Lenky Oulíkové ve věci

žalobkyně: **T. R.**, narozena X,
státní příslušnost Ukrajinská republika,
bytem X,

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**,
se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 11. 2018, č. j. MV-138491-4/SO-2017,

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a obsah podání účastníků

1. Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaná zamítla její odvolání proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 6. 9. 2017, č. j. OAM-7566-8/DP-2017, a toto rozhodnutí potvrdila. Ministerstvo tímto rozhodnutím zamítlo žádost žalobkyně o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 36 odst. 3 a § 38 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 31. 5. 2017 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) s odůvodněním, že důvody, pro které bylo dlouhodobé vízum za účelem strpění uděleno, již pominuly.

2. Žalobkyně uvedla, že argument bezvízovým stykem s Ukrajinou, na němž žalovaná své rozhodnutí založila, je pro účely řízení o prodloužení dlouhodobého pobytu za účelem strpění zjevně nedostatečný. Uvedla, že zavedení bezvízového styku je snahou o sbližování Evropské unie a Ukrajiny, včetně tzv. asociačních dohod, jejichž nepodepsání předchozím prezidentem Ukrajiny bylo přímou příčinou masových demonstrací, které vyústily v dnešní situaci na Ukrajině, včetně nezákonné anexy poloostrovu Krym a okupace východní části Ukrajiny Ruskou federací. V tomto případě se tedy zcela jednoznačně dá mluvit o rozhodnutí, které je založeno spíše na politických než faktických důvodech. Politické sbližování zemí nelze vnímat jako jednoznačné plošné stvrzení skutečnosti, že je země zcela bezpečná.
3. Žalobkyně rovněž namítla, že před odjezdem z Ukrajiny žila v Doněcké oblasti a na Ukrajině se nemá kam vrátit, nemá tam žádné vazby, nikoho, kdo by jí poskytl útočiště. Její rodina pobývá na území České republiky. Uvedla, že správní orgány jsou povinny zabývat se nejen formální stránkou vnitřního přesídlení, tedy skutečností, zda v ostatních oblastech země původu existuje stejně intenzivní riziko újmy jako v oblasti, ze které osoba utíká, ale hlavně, zda takovéto přesídlení je skutečně možné i ze subjektivního hlediska, zejména s ohledem na sociologické faktory, jako jsou etnicita, politická, náboženská či jazyková příbuznost a příslušnost, ale také s ohledem na finanční možnosti, existenci rodinného, finančního či hospodářského zázemí, eventuálně reálné možnosti vybudování zázemí v oblasti možného přesídlení. Takové posouzení však v napadeném rozhodnutí absentuje.
4. Žalovaná ve svém vyjádření zcela odkázala na obsah napadeného rozhodnutí.

II. Obsah správního spisu

5. Žalobkyni bylo uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění ve smyslu § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců s platností od 9. 12. 2015 do 8. 6. 2016. Následně bylo žalobkyni vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem strpění ve smyslu § 43 zákona o pobytu cizinců na dobu do 8. 6. 2017.
6. Dne 26. 4. 2017 podala žalobkyně žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem strpění ve smyslu § 44a zákona o pobytu cizinců. Žádost odůvodnila konfliktem v Doněcké oblasti. Zároveň uvedla, že na území České republiky má manžela, který má na území České republiky tzv. zaměstnaneckou kartu, a dceru, která zde má přítele a čekají spolu dítě.
7. Dne 6. 9. 2017 vydalo ministerstvo rozhodnutí, kterým žádost žalobkyně zamítlo. V odůvodnění uvedlo, že dne 17. 5. 2017 schválil Evropský parlament změnu nařízení (ES) č. 531/2001, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni (publikováno v Úředním věstníku EU pod č. 2017/850/EU), kdy občané Ukrajiny (držitelé ukrajinských biometrických pasů) budou moci vstupovat na území členských států EU bez víza. Ukrajina totiž naplnila veškerá kritéria uvedená v akčním plánu na uvolnění vízového režimu ze dne 22. 11. 2010. Akční plán stanovil Ukrajině kritéria především v oblasti dodržování lidských práv a svobod, vnitřní bezpečnosti, oblasti migrace a ochrany hranic. Ze závěrečné hodnotící zprávy

Komise EU ze dne 18. 12. 2015, vydané pod č. J. *COM(2015) 905 final*, vyplývá, že kritéria stanovená akčním plánem byla naplněna, a to jak na úrovni legislativní, tak i na úrovni praktické, proto mohlo být Radou EU a Evropským parlamentem rozhodnuto o uvolnění vízového režimu pro občany Ukrajiny. Rada EU a Evropský parlament přijetím nařízení č. 2017/850/EU stvrdily, že Ukrajina splňuje mimo jiné i podmínky v oblasti vnitřní bezpečnosti a standardu lidských práv do té míry, že je možno jejím občanům povolit na území členských států EU pobývat krátkodobě bez víza. Z toho implicitně vyplývá, že po uplynutí krátkodobého pobytu na území EU by tedy občanům Ukrajiny neměla obecně bránit žádná překážka v jejich návratu do země původu. Situace v zemi původu by neměla být důvodem, který by vedl občany Ukrajiny k rozhodnutí setrvat na území členských států EU neoprávněně či žádat o udělení azylu. Ozbrojené střety mezi ukrajinskou armádou a proruskými separatisty na východě Ukrajiny by tedy neměly být samy o sobě důvodem, který by neumožňoval občanům Ukrajiny po skončení bezvízového pobytu návrat na Ukrajinu. Ozbrojené střety mezi ukrajinskou armádou a separatisty probíhají na východě země v Doněcké a Luhanské oblasti, tedy v oblastech samozvané Doněcké a Luhanské lidové republiky, soustřeďují se především na frontovou linii a nijak výrazně se nerozšiřují. Je proto na volbě žalobkyně, na jaké místo na Ukrajině se vrátí. Jestliže bude při návratu volit oblasti, v nichž ke střetům stále dochází, nemůže její volba být současně překážkou na její vůli nezávislou, která by jí bránila území ČR opustit a vrátit se do země původu. Co se týká pobytu rodinných příslušníků na území, tyto nelze považovat za překážku bránící ve vycestování na vůli cizince nezávislou, neboť společné soužití rodiny na území lze řešit jiným pobytovým oprávněním. Pokud by existence rodinných vazeb na území byla důvodem pro udělování pobytového oprávnění za účelem strpění, nedal by zákonodárce možnost cizincům podat žádost o udělení pobytového oprávnění za tímto účelem. Naopak udělováním pobytového oprávnění za účelem strpění s ohledem na rodinné vazby na území by bylo v rozporu se smyslem zákonné úpravy pobytu cizinců na území, docházelo by tak k obcházení zákona a ke zneužívání tohoto institutu, které slouží pro výjimečné situace, které cizinec nemohl předvídat. Zamítnutím žádosti není žalobkyni zakázán budoucí pobyt na území, je však povinna jej zlegalizovat standardním způsobem.

8. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, v němž zpochybňovala možnost vnitřního přesídlení. Dne 16. 11. 2018 žalovaná odvolání zamítla a rozhodnutí ministerstva potvrdila. V odůvodnění uvedla, že nechce jakkoliv zlehčovat bezpečnostní situaci na východě Ukrajiny, avšak skutečnost, že zbytek území Ukrajiny má zajištěnu bezpečnost a veřejný pořádek, umožňuje žalobkyni návrat na (bezpečnou část) území Ukrajiny. Smyslem víza k pobytu nad 90 dnů a dlouhodobého pobytu za účelem strpění, které byly žalobkyni uděleny, je pouze zajištění určité ochrany po omezenou dobu trvání překážky na vůli cizince nezávislé, která v projednávané věci odpadla. Žalobkyně není povinna se navrátit do města posledního bydliště v zemi původu, kde dochází k ozbrojenému konfliktu. Je tak zcela na volbě žalobkyně, které místo na území Ukrajiny si zvolí. Na území Ukrajiny je vnitřní ozbrojený konflikt soustředěn pouze na frontovou linii na území Doněcké a Luhanské oblasti, zbývajících 22 oblastí (krajů) je pod správou ukrajinské vlády a je v nich zajištěna bezpečnost obyvatel. Z veřejně dostupných

internetových stránek Ministerstva zahraničních věcí vyplývá, že se nedoporučuje turistům cestovat do zmíněných oblastí (Doněcké a Luhanské oblasti) a na území Krymu (s výjimkou zvláštního povolení), zbytek území má zajištěnu bezpečnost a veřejný pořádek. K žalobkyní odkazované zprávě Ministerstva zahraničních věcí USA žalovaná uvedla, že tato zpráva je neaktuální a pro ČR nezávazná.

III. Posouzení věci soudem

9. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a že splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době jeho vydání (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), načež shledal, že žaloba není důvodná. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání, neboť účastníci s tímto postupem vyjádřili souhlas v intencích § 51 odst. 1 s. ř. s.
10. Žalobkyně namítla, že napadené rozhodnutí je věcně chybné, neboť stále splňuje podmínky pro pobyt za účelem strpění.
11. Podle § 44a zákona o pobytu cizinců se na prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu vztahují obdobně § 35 odst. 2 a 3, § 36, § 46 odst. 3 a 7 a § 55 odst. 1 a 2.
12. Podle § 36 odst. 3 zákona o pobytu cizinců nelze prodloužit dobu platnosti víza a dobu platnosti pobytu na území, pokud ministerstvo shledá důvod pro zahájení řízení o zrušení platnosti tohoto víza (§ 38).
13. Podle § 38 odst. 2 zákona o pobytu cizinců ministerstvo zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území, jestliže pominuly důvody, pro které bylo toto vízum uděleno.

Žalobkyně namítá nesprávné posouzení důvodů pro zamítnutí její žádosti podané v souladu

s § 44a zákona o pobytu cizinců. Konkrétně nesouhlasí s vyhodnocením bezpečnostní situace na Ukrajině. Žalovaná dospěla k závěru, že žalobkyni již nebrání překážka na její vůli nezávislá ve vycestování z území České republiky do domovského státu, neboť zhoršená bezpečnostní situace se omezuje na regiony na východě země. Podkladem pro toto rozhodnutí jí byla především zpráva Komise Evropské unie ze dne 18. 12. 2015, č. j. *COM(2015) 905 final*, z níž vyplývá, že Ukrajina naplnila příslušná kritéria v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku. Soud konstatuje, že tento závěr správního orgánu I. stupně potvrzuje i Informace OAMP k situaci na Ukrajině ze dne 24. 11. 2016, která je součástí správního spisu a podle níž se bezpečnostní incidenty na území Ukrajiny ve zkoumaném období omezily na Doněckou a Luhanskou oblast, případně jejich nejbližší okolí.

14. K bezpečnostní situaci na Ukrajině se již ve své judikatuře několikrát vyjádřil i NSS, který v posledních letech ve svých rozhodnutích týkajících se správního vyhoštění či mezinárodní ochrany opakovaně shledal, že na Ukrajině neprobíhá tzv. totální konflikt, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, aby byl každý civilista z důvodů své přítomnosti vystaven reálnému nebezpečí závažné újmy (srovnej např. rozsudek NSS ze dne 25. 4. 2019,

č. j. 1 Azs 451/2018-53). Žalobkyně v tomto směru ani nijak neprokázala dostatečnou míru individualizace, která by jakkoliv nasvědčovala skutečnosti, že její život či zdraví by mohly být i prostým návratem do země původu ohroženy. NSS rovněž uvedl (v rozsudku ze dne 30. 4. 2020, č. j. 1 Azs 17/2020-24), že „zmíněné nařízení 2017/850 ve spojení s hodnotící zprávou prokazují změněnou politickou a bezpečnostní situaci na Ukrajině a že žalobkyně má možnost se usídlit v jiné části země, má-li obavy z návratu do Doněcké oblasti. Tyto závěry Nejvyšší správní soud již opakovaně potvrdil ve své rozhodovací praxi (viz z poslední doby např. rozsudek NSS ze dne 13. 2. 2020, č. j. 4 Azs 471/2019 – 44). V hodnocení bezpečnostní situace na Ukrajině lze ostatně odkázat např. i na usnesení tohoto soudu ze dne 26. 11. 2015, č. j. 7 Azs 239/2015 - 26, podle kterého na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako ‚totální konflikt‘, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá (obdobně viz usnesení NSS ze dne 29. 8. 2019, č. j. 4 Azs 199/2019 - 30, či ze dne 5. 9. 2018, č. j. 4 Azs 170/2018 - 30). Rovněž možnost přesídlení cizince do jiné – bezpečnější části Ukrajiny Nejvyšší správní soud setrvale judikuje (viz např. stěžovatelkou poukazovaný rozsudek NSS č. j. 1 Azs 64/2017 - 55)“.

15. Jak vyplývá z výše uvedeného i z napadeného rozhodnutí, soud ani žalovaná nepopírají skutečnost, že Doněcká oblast patří mezi oblasti s přetrvávajícími bezpečnostními problémy. Předmětem předchozího řízení však bylo posouzení, zda nadále přetrvává důvod, pro který byl žalobkyni povolen dlouhodobý pobyt (tzv. strpění) na území České republiky, přičemž jak ministerstvo, tak žalovaná shodně dospěly na základě podložených skutkových zjištění k závěru, že současnou situaci na území Ukrajiny jako celku lze, co do nároků na vnitřní bezpečnost jejích obyvatel a dodržování veřejného pořádku, považovat za vhodnou pro bezpečný návrat. Překážka ve vycestování žalobkyně z území České republiky tudíž odpadla, a její pobyt zde proto ve smyslu § 36 odst. 3 a § 38 zákona o pobytu cizinců nelze prodloužit.
16. Žalobkyně rovněž namítla, že žalovaný nevzal v potaz při rozhodování individuální okolnosti na straně žalobkyně, které jí znemožňují vnitřní přesídlení. Žalobkyně však v předchozím řízení nijak neprokázala, že by z objektivních důvodů nemohla přesídlit do jiných částí Ukrajiny – žádné závažné individuální okolnosti na své straně neuvedla. Omezila se na pouhé konstatování, že mimo Doněckou oblast nemá žádné příbuzné ani zázemí. To však soud nepovažuje za dostatečné důvody vedoucí k závěru, že vnitřní přesídlení není pro žalobkyni možným řešením (ostatně v takové situaci se nachází podstatná část, ne-li většina vnitřně přesídlených osob). S ohledem na judikaturu NSS je vnitřní přesídlení obecně považováno za relevantní možnost pro občany Ukrajiny nalézt bezpečí v zemi svého původu (srov. např. rozhodnutí ze dne 20. 7. 2017, č. j. 1 Azs 199/2017-27). Soud proto souhlasí se závěrem ministerstva i žalované, že je jen na volbě žalobkyně, do které oblasti Ukrajiny se vrátí, přičemž volba vrátit se do oblasti s pokračujícími ozbrojenými střety nemůže být současně překážkou na její vůli nezávislou, která by jí bránila opustit území České republiky. Vzhledem k existenci ustálené judikatury o (obecné) možnosti vnitřního přesídlení a absenci dostatečných tvrzení

žalobkyně, proč by v jejím případě nebylo vnitřní přesídlení možné (srovnej např. již citovaný rozsudek NSS ze dne 30. 4. 2020, č. j. 1 Azs 17/2020-24), nelze ani vytýkat žalované, že se touto otázkou podrobněji nezabývala.

17. Soud rovněž souhlasí se správními orgány, že existence rodinných vazeb na území ČR není důvodem k vyhovění žádosti žalobkyně. Předně je třeba uvést, že její manžel je rovněž ukrajinské státní příslušnosti, a manželé tedy mohou realizovat svůj rodinný život i v zemi původu. Zároveň je třeba zdůraznit, že žalobkyni nic nebrání požádat o standardní pobytové oprávnění.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

18. Protože soud neshledal žalobní body důvodné a nezjistil ani žádnou vadu řízení, k níž by byl povinen přihlídnout z úřední povinnosti, žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
19. O náhradě nákladů řízení účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Úspěšná žalovaná náhradu nákladů řízení nepožadovala.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 25. února 2021

Mgr. Tomáš Kocourek, Ph.D., v. r.
předseda senátu